

## ***Текст в аспекті управління, документообігу, філософії та історії***

---

---

УДК 37.013

### **НОВЕ В МЕДІАОСВІТІ: НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БЛОГОДИДАКТИКА**

**В. С. Білецький<sup>1</sup>, Г. В. Онкович<sup>2</sup>, А. Д. Онкович<sup>3</sup>**

<sup>1</sup>*Національний технічний університет*

*«Харківський політехнічний інститут»; e-mail: ukcdb@i.ua*

<sup>2</sup>*Київський медичний університет; e-mail: onkan@ukr.net*

<sup>3</sup>*Київський національний університет культури і мистецтв;  
e-mail: ioj@ukr.net*

*У публікації автори аналізують проблему використання соціальної мережі у розвитку і саморозвитку професійної компетентності особистості. Показано це на прикладі науково-педагогічної блогосфери, котра нині переживає свій розквіт. Автори розглядають вітчизняний медіаосвітній фактаж і пропонують нові інструментальні технології щодо використання соціальної мережі в освітньому процесі вищої школи.*

**Ключові слова:** *соціальна мережа; освітній простір; медіаосвітня технологія; медіадидактика; професійно-орієнтована медіаосвіта; педагогічна блогосфера; науково-педагогічна блогосфера.*

**Вступ.** Ще зовсім недавно поняття «медіаосвіта» було новим у нашому освітньому просторі, й навіть фахівці часто вважали його синонімом до понять «журналістика», «засоби масової інформації/комунікації». Згодом прийшло розуміння, що ці поняття в окремих випадках можуть бути синонімічними, але далеко не завжди. Й нині щоразу переживаємо в успішній «самостійній» ході медіаосвіти й явищ, «породжених» нею. Йдеться, зокрема, про медіаосвітні технології у навчальному процесі, медіадидактику, їхні відгалуження, що потребує узагальнення, осмислення, поширення. Медіаосвіта як нова педагогічна галузь, своїм змістом зорієнтована на людину, виокремилась відносно недавно.

Її поява в освітньому просторі була обумовлена інноваційним освітнім процесом, суспільною потребою, оскільки розвиток засобів масової інформації і комунікації та їх залучення до процесу навчання і виховання значно активізували творчий пошук освітян у багатьох країнах. Цим і обумовлена **актуальність** даної статті, спрямованої на привернення уваги освітнього загалу до нових медіаджерел як засобу розвитку й саморозвитку особистості.

Методологія медіадосліджень є міждисциплінарною, спирається на класичну філософську методологію аналізу соціокультурних феноменів. Дослідженням медіакультурного простору соціалізації людини сприяє діяльнісний підхід, на основі якого здійснюється поєднання об'єктного та суб'єктного. «Особистість розкривається через категорією діяльності і через аналіз «мотиваційної сфери (...) Саме активне, творче, вільне індивідуальне буття людини творить і змінює обставини, інших людей, саму особистість, яка залежить від суспільних умов розвитку людини і суспільства» [14, с. 59]. Особистість як соціальна істота інформаційного суспільства без медіакультури не існує. Взаємозв'язок особистості з соціокультурним середовищем є наскрізною домінантною ідеєю філософських настанов, що відтворюють нові явища в медіаосвіті.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій** з проблеми засвідчує прискорений темп упровадження медіаосвітніх технологій у навчальний процес вищої школи. Досить назвати дисертаційні роботи Р. Бужикова, Ю. Горун, І. Гуріненко, Н. Духаніної, О. Каліцевої, Н. Лашук, І. Сахневич, О. Янишин та ін., щоб пересвідчитися в можливостях медіаосвітнього підходу в осучасненні навчального процесу. Технології медіаосвіти сьогодні передбачають залучення до навчання як «традиційних» засобів масової інформації – ЗМІ (періодичні видання, радіо, телебачення, кіно тощо), так і засобів новітніх інформаційних технологій, а саме – програмно-апаратних засобів і пристроїв, що функціонують на базі обчислювальної техніки; використовують також сучасні способи і системи інформаційного обміну, що забезпечують операції збирання, накопичення, збереження, оброблення й передавання інформації [2, с. 337]. Власне, явища ці були присутні в житті соціуму від початку виникнення ЗМІ, однак зовсім недавно з'явилися у вжитку нові поняття, які увібрало в себе «медіа», й почали активно використовуватися у різних галузях суспільного життя. Зокрема, досить згадати напрацювання лінгводидактів 1990-х років у галузі методики викладання мови, яка вивчалася як іноземна, в котрих ішлося про формування інформаційних інтересів іноземних студентів засобами журналістики (Г. Онкович), про використання телепрограми «Час» у розвитку мовлення (І. Єршова-Бабенко), про роль кінофільмів і діафільмів у навчально-виховному процесі тощо.

Сьогодні, ще недавно нове, поняття «медіадидактика» стало «парасольковим» для цих та інших понять. В свою чергу, одне з них – понят-

тя «Інтернет-дидактика» – теж «парасолькове» для новітніх термінів, котрі виникли саме завдяки появі Інтернету. Серед них – вікідидактика, благо-(сайто)дидактика (педагогічна, наукова) та ін., тож наразі можемо стверджувати, що існують такі складники медіадидактики, як теледидактика, кінодидактика, мультимедіадидактика (в т.ч. – інтернет-дидактика) тощо – залежно від специфіки того чи іншого засобу масової інформації.

**Метою статті** є необхідність активізувати освітні можливості блогів, котрі ми наразі розглядаємо не з позицій медіагалузі, а з педагогічних потреб, відтак і говоримо про благодидактику як один із складників медіадидактики. З поставленої мети випливає ряд **завдань**: проаналізувати наявні дослідження з використання професійно-орієнтованих медіаджерел у вищій школі; розглянути медіаосвітні технології, котрі використовуються у медіадидактиці вищої школи; встановити роль віртуальних медіаосвітніх джерел у розвитку і саморозвитку особистості; розробити класифікацію наявних благодидактичних систем; запропонувати деякі прийоми і методи використання науково-педагогічної благодидактики у фаховій підготовці (на прикладі підготовки спеціалістів для нафтогазової сфери).

**Об’єктом дослідження** є віртуальні професійно-орієнтовані медіатексти в мережі Інтернет, **предметом** – авторські сторінки, сайти, блоги в соціальній мережі. Матеріал дослідження складають професійно-орієнтовані сторінки та блоги. При роботі використовувались загальнонаукові методи аналізу та синтезу, узагальнення та екстраполяції, системний та структурно-функціональний підходи, загально-філософська і психолого-педагогічна методології.

Свого часу ми вже звертали увагу на потенційні можливості професійно-орієнтованої медіаосвіти у вищій школі, яка сприяє формуванню медіа- та інформаційної грамотності майбутніх фахівців [7, 8, 10, 11], розкривали зміст термінів «інформаційна грамотність», «медіаграмотність», «медіаінформаційна грамотність» та «медіакомпетентність фахівця», поданих як у дослідженнях зарубіжних науковців, так і в працях українських дослідників [1, 3, 9, 12], обґрунтовували необхідність розуміння «парасолькового» поняття «медіа-інформаційна грамотність» як одного із базових у сучасному суспільстві знань [9]. Можливості медіаосвітніх технологій спонукають до їхньої активної пропаганди і поширення в середовищі навчальних закладів різних профілів підготовки. На часі активізувати напрацювання з медіадидактики вищої школи [4]. Оскільки предмет дослідження новий, доцільно уточнити деякі основні дефініції.

*Дидактика* – частина педагогіки, що обґрунтовує і розкриває зміст освіти, методи і організаційні форми навчання, а медіадидактика, на нашу думку, це – сукупність упорядкованих знань про принципи, зміст,

методи, засоби і форми організації навчально-виховного процесу з використанням масовокомунікаційних матеріалів у викладанні медіапедагогіки чи інших дисциплін, що забезпечують розв'язання навчально-виховних завдань за участю ЗМІ. Принагідно зазначимо, що німецькі вчені, наприклад, виокремили її як «Hochschuldidaktik» [15].

*Медіадидактика* об'єднує різні медіатехнології відповідно до поставленої освітньої мети. Ці технології спираються на відповідні медіаджерела, опрацьовують різні медіапродукти відповідно до завдань освітнього процесу. Зауважимо, що саме медіаосвітні технології, котрі інтенсивно розвиваються останнім часом, посідають провідне місце і в самоосвіті особистості.

Поняття «*блогосфэра*» (від англ. *blogosphere*) — термін, що означає сукупність всіх блогів та їхніх взаємозв'язків, які є елементом мережевого простору, об'єднує он-лайн спільноту або ж соціальну мережу. Це — сукупність усіх блогів, що існують в світі. Їх десятки мільйонів і зазвичай вони тісно пов'язані між собою. Блогери читають і коментують один одного, посилаються один на одного. Це поняття (позначимо його як «журналістське») робить наголос на одну з основних відмінностей блогів від звичайних веб-сторінок та інтернет-форумів: пов'язані між собою блоги можуть утворювати динамічну всесвітню інформаційну оболонку.

Вікіпедія подає класифікацію блогів за такими різновидами: [<https://uk.wikipedia.org/wiki>]:

*За автором (авторами)*: Особистий (авторський, персональний) блог — ведеться однією особою (як правило — його власником); «Примарний» блог — ведеться від імені чужої особи невизначеною персоною; Колективний або соціальний блог — ведеться групою осіб за правилами, які визначає власник; Корпоративний блог — ведеться усіма співробітниками однієї організації;

*За наявністю мультимедіа*: Текстовий блог — блог, основним змістом якого є тексти; Фотоблог — блог, основним змістом якого є фотографії; Музичний блог — блог, основним змістом якого є музичні файли; Подкаст і блогкастинг — блог, основний зміст якого надиктовується та викладається у вигляді аудіофайлів, наприклад, MP3-файлів; Відео-блог — блог, основним змістом якого є відеофайли;

*За особливостями змісту*: Контентний блог — блог, який публікує первісний авторський текст; Мікроблог — блог, дописами в якому є короткі щоденні новини з власного життя користувачів (див. МікроБлогінг); Моніторинговий блог — блог, основним змістом якого є посилання на інші сайти чи блоги, інколи з коментарями останніх; Цитатний блог — блог, основним змістом якого є цитати з інших блогів; Сплотг — спам-блог;

*За технічною основою:* Блог Stand-alone – блог на окремому хостингу та рушії (CMS); Блог на блог-платформі – блог, який ведеться на потужностях блог-служб (LiveJournal, LiveInternet та ін.); Моблог – мобільний блог, який наповнюється з мобільних чи портативних пристроїв.

Як показують наші спостереження, в соціальній мережі присутні блоги, які не підпадають під зазначені ознаки. Ми розглянемо ті, котрі позначаємо як «педагогічні» й «науково-педагогічні» і які щонайперше переслідують освітню мету.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** Медіаосвітній напрямок педагогіки сформувався у другій половині ХХ ст., коли постала проблема готувати тих, хто навчається, до життя в інформаційному суспільстві, формувати у них уміння користуватися інформацією в будь-якому вигляді, здійснювати комунікації, усвідомлювати наслідки впливу на людину засобів інформації, особливо – засобів масової комунікації [2, с. 352]. Нині медіапедагогіка набула поширення. Зокрема, в Німеччині існують науково-дослідні інститути, котрі виконують наукові дослідження у цій галузі. Німецькі фахівці виділяють два взаємозв'язані між собою напрямки: 1. Суспільно-критична медійна педагогіка, яка має на меті зміну суспільства засобами ідеологічної критики; через здатність впливу на медіасистему; здатність використання альтернативних медій. 2. Політично-мотивована медійна педагогіка, яка ставить на меті боротьбу проти маніпуляцій за допомогою медій [5, с. 278]. Основною метою медійної освіти є підготовка молоді до критичного сприймання медіа, медійна дидактика стосується функціонування мас-медіа у процесі навчання. В журналістиці під медіаосвітою іноді розуміють масову журналістську освіту (тобто набуття знань журналістського фаху не-журналістами – така собі «журналістика для мас»).

Крім того, ставиться завдання привернути увагу освітянського загалу до можливостей розвитку медіакомпетентості фахівців через використання у навчальному процесі й самоосвіті «педагогічних» і «науково-педагогічних» авторських сторінок із соціальних мереж, а саме – до блогів, сторінок у соціальних мережах тощо, зміст і наповнення яких ми визначаємо поняттям «педагогічна блогодидактика», «наукова блогодидактика», «науково-педагогічна блогодидактика». Авторами їх є освітяни-практики, що особливо цінно.

Блоги педагогів-практиків – професійно-орієнтовані. Це – оригінальний шлях ознайомлення учнів, студентів і колег із власними новаторськими напрацюваннями, методами наукового пізнання, важливий засіб формування дослідницьких і пізнавальних компетентностей, розвитку особистісних компетентностей. Завдяки таким «предметним» блогам, сайтам, сторінкам в інтернет-мережі формується і самоосвітня компетентність (здатність спонукати й організовувати себе до самоосвіти);

розвивається соціальна компетентність (реально-віртуальна співпраця з колегами, іншими блогодидактами, зокрема, розуміння своєї ролі в освітньо-виховному процесі держави). Перед у творенні подібних сторінок в Україні вели шкільні вчителі, котрі сповна оцінили переваги блогодидактики у спілкуванні з учнями, у поширенні предметних знань, в обміні досвідом з колегами тощо.

На потенційні можливості професійно-орієнтованої медіаосвіти у вищій школі, яка сприяє формуванню медіа- та інформаційної грамотності майбутніх фахівців [1, 6, 8], звертали увагу Г.В. Онкович та представники її наукової школи. Вони розкривали зміст термінів «інформаційна грамотність», «медіаграмотність», «медіаінформаційна грамотність» та «медіакомпетентність фахівця», поданих як у дослідженнях зарубіжних науковців, так і в працях українських дослідників [3, 7, 11, 12], обґрунтовували необхідність розуміння «парасолькового» поняття «медіа-інформаційна грамотність» як одного із базових у сучасному суспільстві знань [8].

Аналіз останніх досліджень і публікацій з проблеми засвідчує прискорений темп упровадження медіаосвітніх технологій у навчальному процесі вищої школи. Досить назвати дисертаційні роботи представників Наукової школи Ганни Онкович – Р. Бужикова, Ю. Горун, Н. Духаніної, О. Каліцевої, І. Сахневич, О. Янишин та ін., щоб пересвідчитися в можливостях медіаосвітнього підходу в осучасненні навчального процесу. Дослідники розглядали технології використання медіазасобів у навчанні майбутніх економістів, редакторів, інженерів комп'ютерних наук, юристів, інженерів нафтогазової промисловості, документознавців, перекладачів, пропонували авторські методики.

Можливості медіаосвітніх технологій спонукають до їхньої активної пропаганди і поширення в середовищі навчальних закладів різних профілів підготовки. На часі активізувати напрацювання з медіадидактики вищої школи [3] (принагідно зазначимо, що німецькі вчені, наприклад, виокремили її як «Hochschuldidaktik» [15]), оскільки «дидактика – частина педагогіки, що обґрунтовує і розкриває зміст освіти, методи і організаційні форми навчання».

Нещодавно в українському інтернеті з'явилися чи не перші «педагогічні сторінки» групи представників точних наук – це: «Нафтогазова освіта» ([https://www.facebook.com/groups/866495553505940/?multi\\_permaLinks=1032710503551110%2C1032176773604483&notif\\_id=1524010543948588&notif\\_t=group\\_activity&ref=notif](https://www.facebook.com/groups/866495553505940/?multi_permaLinks=1032710503551110%2C1032176773604483&notif_id=1524010543948588&notif_t=group_activity&ref=notif)) та «Освіта за спеціальністю "Нафтогазова інженерія та технології"» ([https://www.facebook.com/groups/145315129579851/?hc\\_location=group](https://www.facebook.com/groups/145315129579851/?hc_location=group)). В пості-презентації останньої наголошується: «Філософія цієї групи спрямована на популяризацію нафтогазової освіти в Україні», що успішно здійснюють дописувачі сторінки. Її адміністраторами стали відомі фахівці в цій галузі. Наразі

сторінка – водночас приклад однієї з медіаосвітніх технологій, медіадидактики вищої школи, предметної медіаосвіти.

Створення групи «Освіта за спеціальністю «Нафтогазова інженерія та технології» – це застосування новітніх технологій медіадидактики – мультимедіадидактики, Прикладами Інтернет-дидактики є також такі майданчики на Фейсбучі: «Drillers Club Knowledge Box» (<https://www.facebook.com/groups/drillersclub/about/>), «Knowledge Box Training Center – KBTC» (<https://www.facebook.com/kbtc.mm/>). На цих сторінках подаються: повні тексти навчальних книг – підручників, посібників, курсів лекцій і практикумів, тексти довідників, словників, галузевих енциклопедій, а також монографій і значимих наукових статей. Тут же представлено трейлери навчальних фільмів і самі фільми, анімаційні ролики, які розкривають конструкцію, принцип функціонування пристроїв, показують протікання технологічних і природних процесів. При цьому широко застосовуються темпоральні ефекти – уповільнена та прискорена кінозйомка, мультиплікація у поєднанні з фаховими програмами, що використовуються для моделювання природних і технічних об'єктів: SolidWorks, STATGRAPHICS Plus for Windows, програмне забезпечення: Smedvig Technologies, Roxar Software Solutions, Western Atlas, Landmark Graphics, Paradigm Geophysical, CogniSeis, CGG Petrosystems, PGS Tigress, Seismic Microtechnology, GeoMatic, Quick look, Tigress, Western Atlas, DV-Geo.

Фейсбук забезпечує функції ведення на сторінках групи он-лайн дискусії та висвітлення поточних та планованих подій (круглих столів, конференцій, анонси запуску важливих об'єктів тощо). Крім того, чат (англ. chat – «розмова») – мережевий засіб для швидкого обміну текстовими повідомленнями між користувачами інтернету в режимі реального часу, – зокрема, через Скайп, дозволяє вести он-лайн лекції. Розповсюдженості набувають онлайн курси лекцій, зокрема, на платформах Khan Academy ([khanacademy.org](http://khanacademy.org)), Інтернет курси edX Гарвардського університету та Массачусетського технологічного інституту ([edx.org](http://edx.org)), Coursera – виші Стенфорда, Принстона, Мічиганський та Пенсильванський університети ([coursera.org](http://coursera.org)), проект Prometheus (КНУ ім. Шевченко, КПІ та Києво-Могилянська Академія, Львівська ІТ-школ) та ін.

Разом із тим, між названими вітчизняними інструментами «Освіта за спеціальністю “Нафтогазова інженерія та технології”» та «Нафтогазова освіта» й міжнародним аналогом «Drillers Club Knowledge Box» існує різниця в тематичному наповненні. Вітчизняні сторінки мають інтегративний характер і охоплюють практично весь спектр дисциплін спеціальності 185 «Нафтогазова інженерія та технології», а саме: нафтогазову геологію, спорудження свердловин (буріння, цементування, експлуатація, ремонт тощо), первинну переробку видобутого свердловинним способом флюїду (нафта, конденсат, природний газ) на промислах,

транспорт нафти і нафтопродуктів, природного газу та їх переробку на нафтопереробних і газопереробних підприємствах. При цьому охоплюється весь набір названих технологій і технічних засобів для їх здійснення включно із засобами контролю, автоматизації та диспетчеризації, моделювання об'єктів.

Особлива увага приділяється новітнім технологіям галузі нафтогазовидобування і транспортування вуглеводнів: снаббінгу (робота під тиском), колтюбінгу (роботи на свердловинах з використанням гнучкої колони труб), верхній привід бурових свердловин, піггінг (очистка трубопроводів зсередини), горизонтальні свердловини, добування газу і нафти на шельфі та глибоководні гірничі технології, новітні способи інтенсифікації видобування вуглеводнів. Крім того, читач знайомиться з новими дослідженнями стосовно геології нафти і газу, слідкує за розвитком дискусії стосовно їх абіогенного походження та освоєння нетрадиційних вуглеводнів – метанових гідратів в океанах і морях, нафтових пісків (Альберта, Канада), сланцевого газу тощо. Всі ці теми викликають колосальну зацікавленість і студентів і науковців, оскільки саме вони вирішують долю майбутнього енергетичного забезпечення людства.

Міжнародна сторінка «Drillers Club Knowledge Box» має чітко виражений спеціалізований вузько-направлений характер – вона стосується тільки спорудження свердловин. При цьому особлива увага звертається на техніку і технології буріння свердловин. Можливо, у майбутньому така спеціалізація відбудеться і у вітчизняному освітянському інтернет-просторі.

Разом з тим, доцільно зазначити, що поява інформаційно-навчальних ресурсів на сторінках ФБ стала можливою завдяки наявності ресурсно-інформаційної бази на Вікіпедії, Ютуб, в он-лайн бібліотеках (українські приклади – «Всеукраїнська експертна мережа» <http://ukrtechlibrary.wordpress.com/>, <http://www.experts.in.ua>, <http://ruthenia.info>, Українська технічна література), репозитаріям вишів. У такий спосіб професорсько-викладацький склад навчальних закладів України приєднується до розвитку професійно-орієнтованої медіаосвіти, сприяє розвитку медіадидактики вищої школи.

**Висновки.** Аналіз наявних досліджень із використання професійно-орієнтованих медіаджерел у вищій школі засвідчив значний інтерес до цього процесу. Медіаосвітні технології успішно використовуються у вищій школі. Віртуальні медіаосвітні джерела приваблюють і тих, хто навчає, і тих, хто навчається, оскільки сприяють розвитку і саморозвитку особистості, підвищують мотивацію навчання.

Наявні професійно-орієнтовані блоги з освітньою метою автори класифікують як системи й виокремлюють педагогічну, наукову, науково-педагогічну блогодидактику. На прикладі підготовки спеціалістів для нафтогазової сфери висвітлюються прийоми і методи використання на-



уково-педагогічної блогодидактики в освітньому процесі з метою розвитку медіакомпетентності фахівців.

### *Література*

1. Горун Ю.Н. К определению понятий «медиаобразование», «медиакомпетентность», «медиаграмотность» / Ю.Н. Горун // Медиафера и медиаобразование: специфика взаимодействия в современном социокультурном пространстве [Электр. ресурс]: сб. статей. – Могилев: Могилев. институт МВД, 2015. – С. 103-113.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посібник / І.М. Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с. (Альма-матер)
3. Лашук Н.М. Медіакомпетентність. Технології та стратегії: навч. посіб. для студ. спец.075 – Маркетинг / Н.М. Лашук. – Чернігів: ЧНТУ, 2017. – 118 с.
4. Медіадидактика вищої школи: програми спецкурсів /за науковою редакцією д. пед. н., проф. Г. В. Онкович // Г.В. Онкович, К.Є. Балабанова, І.Ю. Гуріненко, Н.М. Духаніна, А.Д. Онкович, І.А. Сахневич, О.К. Янишин. – К.: Логос, 2013. – 195 с.
5. Медіакомпетентність фахівця: кол. монографія / Г.В. Онкович, Ю.М. Горун, В.О. Кравчук, Н.О. Литвин, І.В. Костюхіна, К.А. Нагорна; за наук. ред. Г.В. Онкович; НАПН України, Ін-т вищ. освіти. – К.: Логос, 2013. – 286 с.
6. Робак В. До питання про розвиток медіапедагогіки у Німеччині / В. Робак // Другий український педагогічний конгрес: Збірник матеріалів конгресу. – Львів: ТзОВ Камула, 2006. – С. 275-286.
7. Onkovych G. New in media education: wikididactics [Електронний ресурс] / Ganna Onkovych // The Fifth European Conference on Information Literacy (ECIL) / September 18th-21st, 2017, Saint-Malo, France. Abstracts. Editors: Sonja Špiranec, Serap Kurbanoğlu, Joumana Boustany Publisher: Information Literacy Association (InLitAs). – Режим доступу: [http://ecil2017.ilconf.org/.../ECIL-2017-Book-of-abstracts.p...](http://ecil2017.ilconf.org/.../ECIL-2017-Book-of-abstracts.p.../) – Р. 250.
8. Онкович Г. Засоби масової інформації у навчанні мови (українознавчий аспект) / Г. Онкович // Дивослово: укр. мова й літ. в навч. закл., 1997. – № 5/6. – С. 19-24.
9. Онкович Г. Професійно-орієнтована медіаосвіта у вищій школі [Електронний ресурс] / Г. Онкович // Вища освіта України. – 2014. – № 2. – С. 80-87. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/vou\\_2014\\_2\\_14](http://nbuv.gov.ua/UJRN/vou_2014_2_14).
10. Онкович Г.В. Медіадидактика вищої школи: український досвід / Г.В. Онкович // Вища освіта України: теорет. та наук.-метод. часоп. Ін-т вищ. освіти НАПН України. – К., 2013. – № 1. – С. 23-29.
11. Онкович А.В. Медиа- и информационная грамотность как зонтичное понятие обучающей среды / А.В. Онкович, А.Д. Онкович // Професси-

- онализм педагога: сущность, содержание, перспективы развития. – М.: МАНПО; Ярославль: Ремдер, 2014. – С. 328-332.
12. Онкович Г.В. Медіа-педагогіка і медіа-освіта: поширення у світі / Г.В. Онкович // Дивослово, 2007. – № 6. – С. 2-4.
13. Онкович Г. Вікідидактика та її технології в системі відкритої освіти / Г. Онкович // Донецький вісник Наукового товариства ім. Шевченка. – Донецьк–Маріуполь–Покровськ, 2018. – С. 200-237.
14. Соскін О.В. Інвестиції в людський розвиток в умовах глобальної трансформації: Навч. посібник / О.В. Соскін, В.Г. Воронкова, М.М. Ажажа. – Львів: Магнолія, 2006, 2011. – 602 с.
15. Huber L. Hochschuldidaktik als Theorie der Bildung und Ausbildung / Ludwig Huber // In: Dieter Lenzen (Hrsg.): Enzyklopädie Erziehungswissenschaft. Ausbildung und Sozialisation in der Hochschule. Band 10. – Klett, Stuttgart / Dresden, 1995. – S. 114-138.

*Стаття надійшла до редакційної колегії 12.05.2018 р.  
Рекомендовано до друку д.пед.н., професором Онкович Г. В. (м. Київ)*

#### NEW IN MEDIA EDUCATION: SCIENTIFIC AND PEDAGOGICAL SCIENTIFIC BLOG-DIDACTICS

**V. Biletsky<sup>1</sup>, A. Onkovych<sup>2</sup>, A. Onkovych<sup>3</sup>**

<sup>1</sup>National Technical University 'Kharkiv Polytechnic Institute';  
e-mail: ukcdb@i.ua

<sup>2</sup>Kyiv Medical University; e-mail: onkan@ukr.net

<sup>3</sup>Kyiv National University of Culture and Arts; e-mail: ioj@ukr.net

*In the paper, the authors analyze some problems concerning using social networks for the development and self-development of individual's professional competence. Scientific and pedagogical blog-didactics are the examples that have proven their efficiency and are now experiencing their heyday. The authors consider the national media education cases and offer new instrumental technologies for using the social network in the educational process of the higher school.*

**Key words:** social network; educational space; media education technologies; media didactics; professionally oriented media didactics; pedagogical blog-didactics; pedagogical scientific blog-didactics.